YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)
16 päivänä syyskuuta 1997 *

Asiassa C-59/96 P,

Casper Koelman, kotipaikka Bryssel, edustajanaan asianajaja R. V. H. Jonker, Amsterdam, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto R. Pels, 12 rue Léon Thyes,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu neljäs jaosto) asiassa T-575/93, Koelman vastaan komissio, 9.1.1996 antaman tuomion (Kok. 1996, s. II-1) kumoamista,

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies B. J. Drijber, prosessiosoite Luxemburgissa c/o saman yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

jota tukevat

Buma, Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu yhdistys, kotipaikka Amstelveen (Alankomaat), edustajinaan asianajajat C. van Rij ja E. A. P. Engels, Amsterdam, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto G. Harles, 8-10 rue Mathias Hardt,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

ja

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö C. de Salins ja saman osaston ulkoasiainsihteeri P. Martinet, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 8 B boulevard Joseph II,

väliintulijoina,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Sevón sekä tuomarit D. A. O. Edward ja M. Wathelet (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: G. Tesauro,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 C. Koelman (jäljempänä valittaja) on yhteisöjen tuomioistuimeen 4.3.1996 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-575/93, Koelman vastaan komissio, 9.1.1996 antamaan tuomioon (Kok. 1996, s. II-1,

jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valittajan nostaman kanteen, jossa valittaja esitti useita eri vaatimuksia, jotka koskivat komission 14.10.1993 tekemää päätöstä, jolla tämä hylkäsi valittajan 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, EYVL 1962, 13, s. 204) 3 artiklan 2 kohdan perusteella tekemän valituksen.

2 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että valittaja jätti 26.10.1990 komissioon kilpailusääntöjen väitettyyn rikkomiseen perustuvan valituksen, joka koski kahta sellaista televisio- ja radio-ohjelmien kaapelilähetystoiminnassa käytettävää tyyppisopimusta, jotka oli tehty Alankomaissa vuonna 1985 ja sen jälkeen näiden ohjelmien tekijänoikeuksien haltijoiden, joita kaikkia edustaa Buma-yhdistys ja kaikkien televisio- ja radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittavien yhtiöitten välillä. Näiden sopimusten tavoitteena on varmistaa niiden *Auteurswet*in (tekijänoikeuslaki) säännösten soveltaminen, jotka koskevat edelleenlähettämiseen annettavaa suostumusta ja oikeudenhaltijoiden oikeutta saada korvausta (valituksenalaisen tuomion 2 ja 9 kohta).

3 Valittaja täydensi 6.3.1992 tätä valitusta useilla eri väitteillä, jotka koskivat sävellysteosten tekijöiden ja Buman, jolla ainoana Alankomaiden lainsäädännön mukaan on oikeus toimia välittäjänä sävellysteosten tekijänoikeuksien alalla, välillä 23.12.1986 tehtyä käyttöoikeustyyppisopimusta (5 ja 9 kohta).

4 Valittaja nosti 6.8.1992 komissiota vastaan laiminlyöntikanteen sen jälkeen, kun hän oli pyytänyt tätä 8.4.1992 päivätyllä kirjeellään ryhtymään toimenpiteisiin (asia T-56/92) (11 kohta).

5 Komissio lähetti 8.10.1992 neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun komission asetuksen

N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, 127, s. 2268) 6 artiklan perusteella ilmoituksen, jonka mukaan komissio aikoi hylätä kantajan tekemän valituksen ja jossa tätä kehotettiin antamaan vastineensa asian suhteen (11 kohta).

6 Valittaja esitti vastineensa 8.11.1992 päivätyssä kirjeessään (12 kohta).

7 Komissio hylkäsi lopullisesti valittajan tekemän hakemuksen 14.10.1993 päivätyllä kirjeellään (13 kohta).

8 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi asiassa T-56/92, Koelman vastaan komissio, 29.11.1993 antamassaan määräyksessä (Kok. 1993, s. II-1267), että lausunnon antaminen laiminlyöntikanteesta raukeaa (14 kohta).

9 Kantaja nosti 14.12.1993 kanteen, jossa hän vaati EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan perusteella kumoamaan komission päätöksen, jolla hänen valituksensa oli hylätty, ja perustamissopimuksen 178 artiklan sekä 215 artiklan toisen alakohdan perusteella korvausta vahingosta, jonka hän arvioi kärsineensä (15 kohta).

10 Valittaja vaati kanteessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta

"1) toteamaan perustamissopimuksen 173 ja 174 artiklan perusteella pätemättömiksi komission päätöksen olla ryhtymättä 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, EYVL 1962, 13, s. 204 — —) 3 artiklassa

tarkoitettuun menettelyyn kantajan 26.10.1990 tekemän valituksen perusteella, jossa oli kysymys a) kahdesta 29.5.1985 tehdystä radio- ja televisio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa koskevasta sopimuksesta, b) kaikista niiden perusteella tehdyistä sopimuksista, c) näihin sopimuksiin osallistumisesta ja d) sävellysteosten tekijänoikeusjärjestöjen, joilla on määräävä asema, tekemiin muihin sopimuksiin osallistumisesta, e) Buman käyttämistä käyttöoikeustyyppisopimuksista sekä f) Alankomaiden valtion asemasta edellä mainittujen kaapelilähetyksiä koskevien sopimusten valmistelussa;

takaamaan sen, että tekijät voivat vapaasti valita sen järjestön, jonka hoidettavaksi ne antavat teoksiinsa liittyvät asiat;

takaamaan näitä oikeuksia hoitaville yrityksille tasapuoliset mahdollisuudet päästä markkinoille ja suojelemaan näitä yrityksiä sävellysteosten tekijänoikeuksien alalla olevien monopolien harjoittamalta määräävän markkina-aseman väärinkäytöltä;

2) julistamaan,

a) että kaksi 29.5.1985 radio- ja televisio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa koskevaa sopimusta sekä kaikki näiden perusteella tehdyt sopimukset ovat perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan kanssa yhteensopimattomia;

b) että 29.5.1985 tehty televisiolähetystoimintaa koskeva tyyppisopimus sekä kaikki sen perusteella tehdyt sopimukset ovat perustamissopimuksen 7 artiklan kanssa yhteensopimattomia;

c) että Buman osallistuminen kaapelilähetystoimintaa koskeviin sopimuksiin sellaisina, kuin ne on tehty, on perustamissopimuksen 86 artiklan kanssa yhteensopimaton;

d) että Alankomaiden valtion menettely sen osallistuessa kaapelilähetystoimintaa koskevien sopimusten valmisteluun ja niiden käytännön toimeenpanoon julkisista yrityksistä peräisin olevien lisälaskujen avulla on yhteensopimaton sille perustamissopimuksen 90 artiklan mukaan kuuluvien velvollisuuksien kanssa;

e) että Buman käyttöoikeuksista tehtyjen tyyppisopimusten 2, 3, 5, 6, 8 ja 9 §:llä rikotaan ETY:n perustamissopimuksen 86 artiklan täytäntöönpanomenettelystä 2 päivänä kesäkuuta 1971 tehtyä komission päätöstä 71/224/ETY (IV/26760 — Gema; EYVL L 134, s. 15) ja että nämä pykälät ovat perustamissopimuksen 86 artiklan kanssa yhteensopimattomia sen vuoksi, että niissä annetaan Bumalle mahdollisuus käyttää väärin määräävää markkina-asemaansa tekijöihin nähden;

3) lausumaan niistä muista seikoista, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin harkitsee merkittäviksi;

4) velvoittamaan komission korvaamaan Koelmanille vahingon, jonka määräksi tämä arvioi vähintään 1 500 000 Alankomaiden guldenia (NLG) taikka ainakin sen osan siitä vahingosta, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo komission menettelystä hänelle aiheutuneen;

5) velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut (19 kohta)."

11 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee myös seuraavaa:

"Suullisessa käsittelyssä kantajan asianajaja ilmoitti, ettei hän halunnut esittää suullisia lausumia eikä vastata ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen hänelle esittämiin kysymyksiin oikeudenkäyntikielellä sen vuoksi, että hän ei hallinnut sitä riittävästi. Näissä olosuhteissa myös komissio kieltäytyi esittämästä suullisia lausumia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ehdotti kantajan asianajajalle — komission tähän suostuttua —, että tämä voisi vastata ranskaksi niihin kysymyksiin, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin halusi tälle esittää. Vaikka näiden kysymysten ranskantaminen oli mahdollista suullisessa käsittelyssä, kantajan asianajaja ilmoitti toivovansa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esittäisi

hänelle yhtään kysymystä sen vuoksi, että kantajan esittämät väitteet oli kirjallisen käsittelyn aikana kehitetty täydellisiksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tyytyi tämän vuoksi esittämään tiettyjä kysymyksiä komissiolle, joka vastasi oikeudenkäyntikielellä. Väliintulija ei ollut edustettuna suullisessa käsittelyssä" (18 kohta).

Valituksenalainen tuomio

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti valittajan esittämät vaatimukset tutkimatta niiltä osin, kuin niissä ei vaadittu komission 14.10.1993 tekemän päätöksen (jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista.

13 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti kantajan esittämien vaatimusten 1 kohdan toisen osan osalta, "ettei sillä vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ole toimivaltaa asettaa kieltoja yhteisöjen toimielimille, jäsenvaltioille eikä luonnollisille tai oikeushenkilöille" (29 kohta), ja se totesi kantajan vaatimusten 2 kohdassa esitettyjen vaatimusten osalta, että se ei ole toimivaltainen "ensinnäkään lausumaan luonnollisen tai oikeushenkilön aloitteesta jäsenvaltion tai luonnollisen taikka oikeushenkilön menettelyn yhteensopivuudesta perustamissopimuksen määräysten kanssa" eikä "toisaalta kumoamaan kokonaan tai osittain luonnollisten tai oikeushenkilöiden tekemiä sopimuksia" (30 kohta). Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi kantajan vaatimustensa 3 kohdassa esittämän vaatimuksen osalta, ettei vaatimus "täytä niitä selkeysvaatimuksia, jotka EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artiklassa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa on asetettu tutkittavaksi ottamisen edellytykseksi" (31 kohta).

14 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kumoamisvaatimuksen ja vahingonkorvausvaatimuksen perusteettomina.

Kumoamisvaatimukset

15 Valittaja perusteli kumoamisvaatimuksiaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa neljällä kanneperusteella.

Ensimmäinen kanneperuste

16 Ensimmäinen kanneperuste perustui perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan rikkomiseen.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

"38. Tällä kanneperusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta pyydetään määrittämään, voiko komissio hylätä asetuksen N:o 17 3 artiklan nojalla tehdyn valituksen sillä perusteella, että valituksen kohteena olevat sopimukset ovat kaikin puolin perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisia, jotta perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa määrätystä kiellosta voitaisiin poiketa, vaikka komissio ei ole tehnyt tällaista näiden sopimusten osapuolille — jotka ovat ilmoittaneet komissiolle nämä sopimukset — osoitettua päätöstä ja vaikka komissio ei ole lausunut lopullisesti siitä, rikotaanko näillä sopimuksilla perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa.

39. Aluksi on muistutettava, että silloin kun komissiolle on asetuksen N:o 17 3 artiklan perusteella tehty valitus, sillä on velvollisuus tutkia huolellisesti valittajan sen tietoon saattamat tosiseikat ja oikeudelliset seikat, jotta se voisi arvioida, voidaanko näiden seikkojen perusteella päätellä, että on kyse menettelystä, joka on omiaan vääristämään kilpailua yhteismarkkinoilla ja vaikuttamaan jäsen-

valtioiden väliseen kauppaan (asia T-24/90, Automec v. komissio, nk. Automec II, tuomio 18.9.1992, Kok. 1992, s. II-2223, 79 kohta). Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy kuitenkin ilmi, että asetuksen N:o 17 3 artiklassa ei anneta siinä tarkoitetun valituksen esittäjälle oikeutta saada perustamissopimuksen 189 artiklassa tarkoitettua komission päätöstä siitä, onko perustamissopimuksen 85 artiklaa rikottu (asia 125/78, Gema v. komissio, tuomio 18.10.1979, Kok. 1979, s. 3173, 17 kohta ja asia T-114/92, BEMIM v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. II-147, 62 kohta).

40. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tästä oikeuskäytännöstä käyvän ilmi, että silloin kun komissio hylkää valituksen, sen on perusteltava, miksi se ei aloita perustamissopimuksen 85 artiklan rikkomista koskevaa menettelyä tutkittuaan huolellisesti valittajan komission tietoon saattamia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja. Näin menetellessään komissio voi tutkia valituksen kohteena olevia sopimuksia ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja koko 85 artiklan perusteella ja esittää ne syyt, joiden vuoksi se katsoo, että — vaikka nämä sopimukset ja menettelytavat ovat 85 artiklan 1 kohdan vastaisia — tätä viimeksi mainittua määräystä ei silti 85 artiklan 3 kohdan perusteella sovelleta näihin sopimuksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin ja ettei siitä valituksen huolellisen tutkimisen jälkeen näytä siltä, että sen olisi ryhdyttävä valittajan vaatimaan menettelyyn. Komissiolla oli tämän vuoksi tässä tapauksessa oikeus perustella valituksen hylkäävää päätöstään esittämällä ne syyt, joiden vuoksi se katsoi valittajan sen tietoon saattamien tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella, että tyyppisopimukset täyttivät 85 artiklan 3 kohdassa asetetut edellytykset, tekemättä ensin näitä sopimuksia koskevaa, sopimuspuolille osoitettua poikkeuslupapäätöstä tai lausumatta lopullisesti näiden sopimusten yhteensopivuudesta 85 artiklan 1 kohdan kanssa.

41. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että tällaisessa valituksen hylkäävässä päätöksessä, jossa ei lausuta lopullisesti siitä, onko 85 artiklan 1 kohtaa rikottu, ja jossa ei myönnetä 85 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuslupaa, komissio vain arvioi kysymyksessä olevia sopimuksia ja yhden-

mukaistettuja menettelytapoja. Tästä syystä tällä päätöksellä on sama oikeudellinen merkitys kuin mukavuuskirjeillä, kuten komissio on suullisessa käsittelyssä myöntänyt (ks. yhdistetyt asiat 253/78 ja 1/79—3/79, Giry ja Guerlain ym., tuomio 10.7.1980, Kok. 1980, s. 2327, 13 kohta; asia 37/79, Marty, tuomio 10.7.1980, Kok. 1980, s. 2481, 10 kohta ja asia 99/79, Lancôme ja Cosparfrance, tuomio 10.7.1980, Kok. 1980, s. 2511, 11 kohta).

42. Tästä seuraa, että arviot, jotka on esitetty päätöksessä, jolla komissio hylkää sellaisen valituksen, kuin mistä tässä asiassa on kysymys, eivät estä kansallista tuomioistuinta — sen tiedossa olevat seikat huomioon ottaen — toteamasta perustamissopimuksen 85 artiklan 2 kohdan perusteella mitättömiksi niitä sopimuksia ja menettelytapoja, joiden yhteensopivuudesta 85 artiklan 1 kohdan kanssa valittaja on pyytänyt lausumaan. Tähän päätelmään ei vaikuta se, että komission esittämät arvioinnit ovat sisältyneet kannekelpoiseen toimeen, jollainen mukavuuskirje ei ole, koska tällaisiin arviointeihinkaan ei sisälly lopullista kannanottoa siitä, onko 85 artiklan 1 kohtaa rikottu, eikä 85 artiklan 3 kohdan mukaista ja asetuksessa N:o 17 määritellyillä edellytyksillä myönnettävää poikkeuslupaa.

43. On lisäksi muistutettava, että komission arvioissaan esittämät seikat ovat sellaisia tosiseikkoja, jotka kansalliset tuomioistuimet voivat ottaa huomioon tutkiessaan kysymyksessä olevien sopimusten tai menettelytapojen yhteensopivuutta edellä mainittujen määräysten kanssa (ks. em. yhdistetyt asiat Giry ja Guerlain ym., tuomion 13 kohta) turvautuen tarvittaessa komission apuun (asia C-234/89, Delimitis, tuomio 28.2.1991, Kok. 1991, s. I-935, 43—55 kohta). Tässä tapauksessa tällaisiin tosiseikkoihin kuuluu juuri se komission arvio, jonka mukaan etukäteen ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kaapelilähetystoimintaa koskevien sopimusten tavoitteena tai seurauksena on kilpailun rajoittaminen 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuin tavoin (ks. riidanalaisen päätöksen 10—12 kohta), vaikka komissio ei vielä ollut käyttänyt sille asetuksen N:o 17 mukaan kuuluvaa yksinomaista toimivaltaa myöntää 85 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu poikkeuslupa, mikä ei vaikuta kansallisen tuomioistuimen valtaan mitätöidä tällainen sopimus."

Toinen kanneperuste

18 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että toinen kanneperuste jakautui kahteen osaan.

19 Tämän kanneperusteen ensimmäisessä osassa oli kysymys siitä, että komissio oli tehnyt ilmeisen arviointivirheen, koska se oli virheellisesti perustanut kantajan valituksen hylkäämisen siihen, että tyyppisopimukset täyttivät kaikki perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa asetetut edellytykset.

20 Tämän kanneperusteen toisessa osassa komissiota moitittiin siitä, että se ei ollut katsonut Buman rikkoneen perustamissopimuksen 86 artiklaa tekemällä tyyppisopimukset ja että se ei ollut pitänyt tarpeellisena tutkia 86 artikla huomioon ottaen Alankomaiden valtion toimenpiteiden yhdenmukaisuutta perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdan kanssa (valituksenalaisen tuomion 35 kohta).

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi toisen kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

"56. Aluksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa siitä, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun komissio on tehnyt päätöksen sille asetuksen N:o 17 3 artiklan 2 kohdan perusteella tehdyn valituksen käsittelyn päättämisestä suorittamatta varsinaista tutkintaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on harjoittaessaan sille kuuluvaa laillisuusvalvontaa tarkistettava, että riidanalainen päätös ei perustu aineellisesti epätarkkoihin tosiseikkoihin, ettei sitä rasita mikään oikeudellinen virhe eikä ilmeinen arviointivirhe tai ettei sitä tehtäessä ole syyllistytty harkintavallan väärinkäyttöön (asia T-37/92, BEUC ja NCC v. komissio, tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. II-285, 45 kohta).

57. Tämän kanneperusteen ensimmäisen osan suhteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa ensinnäkin komission todenneen riidanalaisen päätöksen 14 kohdassa, että luvan antamista radio- ja televisio-ohjelmien lähettämiseen koskeva kollektiivinen ja yhdenmukainen sopimus on tehokkain tapa taata näiden ohjelmien lainmukainen lähettäminen kaapelin välityksellä silloin, kun luvan myöntäminen ja sen nojalla tapahtuva lähettäminen koskevat useita oikeudenhaltijoita ja kaapelilähetystoiminnan harjoittajia. Kun otetaan huomioon se, että tämä *kollektiivisopimus koskee niin kansallisia kuin ulkomaisiakin ohjelmienlähettäjiä*, on todettava, että sillä parannetaan radio- ja televisio-ohjelmien lähettämisedellytyksiä yhteismarkkinoilla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja on kiistänyt tämän toteamuksen korostaen sitä, että televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettäminen kaapelin välityksellä ei ole vähäisempää niissä maissa, joissa ei ole radio- ja televisio-ohjelmien lähettämistä koskevaa kollektiivista ja yhdenmukaista sopimusta, esittämättä vähäisintäkään näyttöä siitä, että sen esittämät tosiseikat pitäisivät paikkansa, vaikka komissio on asetuksen N:o 99/63 6 *artiklan mukaisesti sille osoittamassaan, 8.10.1992 päivätyssä kirjeessä* kehottanut sitä näin tekemään.

58. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, ettei kantaja ole näyttänyt, että sitä komission esittämää päätelmää, jonka mukaan tällainen kollektiivinen ja yhdenmukainen sopimus on paras ja tehokkain tapa taata televisio- ja radio-ohjelmien lainmukainen kaapelin välityksellä tapahtuva edelleenlähettäminen, rasittaisi ilmeinen arviointivirhe. Tästä syystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi hyväksyä tätä kantajan esittämää väitettä.

59. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja ei ole vastatessaan komission 8.10.1992 päivättyyn kirjeeseen 8.11.1992 tekemällään vastineella eikä kanteessaan tai kantajan vastauskirjelmässään esittänyt sen väitteensä tueksi, jonka mukaan käyttäjät eivät saa kohtuullista osuutta hyödystä, joka seuraa televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetystoiminnan paranemista, mitään sellaista seikkaa, joka olisi omiaan heikentämään sen komission riidanalaisessa päätöksessään esittämän päätelmän uskottavuutta, jonka mukaan kysymyksessä olevat televisio- ja radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa koskevat sopimukset auttavat saattamaan kuluttajien saataville suuremman televisio- ja radio-ohjelmatarjonnan ja vähentävät lähes olemattomiin sen riskin, että edelleenlähettämisissä esiintyisi häiriöitä tai katkoksia tekijänoikeusriitojen vuoksi. Tästä syystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi hyväksyä tätäkään kantajan esittämää väitettä.

60. Mitä tulee kolmanneksi siihen perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa asetettuun edellytykseen, jonka mukaan tyyppisopimuksilla ei voida asettaa asianomaisille yrityksille sellaisia rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä tässä määräyksessä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi, on todettava, että kantaja ei ole esittänyt pätevää vaihtoehtoa sille komission esittämälle mielipiteelle, jonka mukaan televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa koskevan kollektiivisen sopimuksen tekeminen oikeudenhaltijoiden ja jokaisen lähetystoimintaa harjoittavan yhtiön välillä on välttämätöntä sen vuoksi, että televisio- ja radio-ohjelmien tehokasta ja laillista edelleenlähettämistä voitaisiin parantaa. Mitä tulee kantajan esittämään ensimmäiseen vaihtoehtoon, jonka mukaan tekijänoikeuksista maksettavat korvaukset suoritettaisiin televisio- ja radio-ohjelmien kaapelia pitkin tapahtuvassa edelleenlähettämisessä ennen näiden ohjelmien lähettämistä, toisin sanoen ensimmäisen lähettäjän ja tekijänoikeuden haltijan välillä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että vaikka oletettaisiinkin, että tällainen järjestely olisi mahdollista toteuttaa kantajan mainitsemalla tavalla, tällaisen järjestelmän käyttöönottamisella ei kuitenkaan ehkäistäisi niitä ongelmia, joita syntyy sellaisissa ensimmäisen lähettäjän ja televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittavan yhtiön välisissä neuvotteluissa, joiden tarkoituksena on sopimuksen tekeminen lähetetyn ohjelman edelleenlähettämisestä. Sitä paitsi tällainen järjestelmä aiheuttaa sen, että jokaisen televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittavan yhtiön ja jokaisen tekijänoikeuksin suojatun teoksen ensimmäisen lähettäjän välillä on välttämätöntä tehdä yksilöllisiä sopimuksia. Koska tällöin saman televisio- tai radio-ohjelman osilla voi olla useita ensimmäisiä lähettäjiä, selvää on, etteivät tällaiset yksilölliset sopimukset voi taata tehokkaalla tavalla kysymyksessä olevien ohjelmien kaapelin välityksellä tapahtuvaa edelleenlähettämistä samalla tavoin kuin kollektiiviset sopimukset.

61. Toisen menetelmän — joka perustuu edelleenlähetettyjen ohjelmien automaattiselle rekisteröimiselle — tueksi kantaja esitti komissiolle 6.3.1992 osoittamansa kirjeen liitteenä Broadcast Data Systems -nimisen yhtiön mainoksen, jossa esiteltiin Record Track, AD Track, Radiotrack ja Royalty Track -niminen järjestelmä, jota kuvailtiin seuraavasti:

'A method for instantaneously gathering and reporting data about songs and commercials being broadcast. Broadcast Data Systems offers four airplay monitoring information services for different segments of the music, advertising and radio industries' ('Järjestelmä lähetettyjä musiikkikappaleita ja mainoksia

koskevien tietojen kokoamiseksi ja tiedottamiseksi välittömästi. Broadcast Data Systems tarjoaa neljä toimintoa, joiden avulla voidaan tarkkailla radioaalloilla tapahtuvaa tiedonkulkua musiikkiteollisuuden, mainostamisen ja radiotoiminnan aloilla');

'Record Track lets record companies and associated businesses quickly, easily track songs being played on radio, music TV and cable stations nationwide' ('Record Trackin avulla levy-yhtiöt ja yritykset, jotka harjoittavat tähän liittyviä toimintoja, voivat nopeasti ja helposti seurata kaikkialla maassa, mitä musiikkikappaleita radiossa, musiikkitelevisiossa ja kaapeliasemilla soitetaan');

'Royalty Track allows performing rights societies to expand substantially their ability to monitor the on-air use of copyrighted music' ('Royalty Trackin avulla tekijänoikeusjärjestöt voivat huomattavasti laajentaa mahdollisuuksiaan tarkkailla tekijänoikeuksin suojattujen sävellysteosten käyttöä lähetyksissä').

62. Tämän yksinkertaisen mainoksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimesta näyttää siltä, että kantajan esittämä järjestelmä soveltuu ainoastaan kuultavissa olevien signaalien lähettämisen rekisteröintiin. Tällainen järjestelmä ei sitä vastoin näytä soveltuvan nähtävissä olevien signaalien, kuten kuvien tai kantajaa erityisesti kiinnostavien valokuvateosten lähettämisen rekisteröintiin. Tätä järjestelmää ei tämän vuoksi voida pitää pätevänä vaihtoehtona kollektiivisopimukselle.

63. Tästä seuraa, ettei kantaja ole näyttänyt toteen sitä, että komission tältä osin esittämiä päätelmiä rasittaisi ilmeinen arviointivirhe.

64. Mitä tulee neljänneksi 85 artiklan 3 kohdan viimeiseen edellytykseen, jonka mukaan kysymyksessä olevilla sopimuksilla ei saada poistaa kilpailua markkinoiden merkittävältä osalta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä vedonnut siihen, että tyyppisopimukset tarjoavat kaapelilähetystoiminnan harjoittajille mahdollisuuden yhden ainoan sopimuksen avulla saada sellainen käyttöoikeus, joka kattaa kaikki oikeudenhaltijoiden ja näiden edustamien kolmansien henkilöiden tekijänoikeudet. Komissio jatkaa toteamalla, että nämä tyyppisopimukset eivät sulje pois sitä, että kaapelilähetystoiminnan harjoittajat tekevät yksilöllisiä sopimuksia oikeudenhaltijoiden kanssa halutessaan esimerkiksi tarjota lähetyksissään valikoidumpia lähettäjiä (riidanalaisen päätöksen 17 kohta).

65. Tässä suhteessa on ensin korostettava, että komissio ei ole väittänyt, että tyyppisopimusten osapuolina olevien oikeudenhaltijoiden antama suostumus siihen, että heidän teoksiaan saadaan edelleenlähettää kaapelin välityksellä, tarkoittaisi samalla sitä, että ne oikeudenhaltijat, jotka eivät ole tyyppisopimusten osapuolia taikka niissä edustettuina, olisivat antaneet omien teostensa osalta suostumuksensa.

66. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että komission arvio ei tarkoita sitä, että sellaisilla tekijänoikeuksien alueella toimivilla välittäjillä, jotka eivät ole tyyppisopimusten osapuolia tai niissä edustettuina, ei olisi oikeutta tehdä erityisiä sopimuksia televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittavien yhtiöitten kanssa sellaisista tekijänoikeuskorvausten suorituksista, jotka on maksettava niiden teosten edelleenlähettämisestä, joita välittäjät edustavat. Tästä aiheutuu, että kantajan esittämällä väitteellä ei ole vaikutusta tältä osin, sillä se perustuu komission riidanalaisessa päätöksessä esittämän arvion epätarkkaan erittelyyn.

67. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa sitten, että televisio-ohjelmia koskevan tyyppisopimuksen johdannossa olevalla sopimusehdolla, jota kantaja luonnehti sopimusehdoksi, jolla annetaan yksinoikeus, viitataan todellisuudessa oikeudenhaltijoille kuuluvaan yksinoikeuteen suostua suojattujen teosten kaapelia pitkin tapahtuvaan edelleenlähettämiseen. Tässä suhteessa kantaja käsittää väärin tämän sopimusehdon ulottuvuuden ja luonteen antaessaan sille sellaisen oikeuksia perustavan sopimuslausekkeen ominaisuuden, jota sillä ei ole. Itse asiassa tässä sopimuslausekkeessa, johon kantaja viittaa, tyyppisopimuksen

osapuolina olevat oikeudenhaltijat ainoastaan vakuuttavat toisille tyyppisopimuksen osapuolille, että heillä on sovellettavan lainsäädännön perusteella yksinoikeus, jotta nämä tyyppisopimuksen muut osapuolet tekisivät sopimuksen heidän kanssaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa muutoin, että se oikeudenhaltijoiden tämän tyyppisopimuksen 6 artiklassa hyväksymä sitoumus, jossa oikeudenhaltijat ottavat kantaakseen kaiken sen taloudellisen vastuun, joka voi aiheutua tyyppisopimusten ulkopuolella olevien tekijänoikeuksien haltijoiden niiden lukuun suojattujen teosten edelleenlähettämisen vuoksi esittämistä vaatimuksista, on perusteltua ainoastaan siitä syystä, jonka tyyppisopimuksen osapuolina olevat oikeudenhaltijat ilmaisevat sopimuksen johdantoon otetussa lausekkeessa, jonka kantaja on ilmiantanut. Tämän vuoksi on korostettava, että tällä johdannossa olevalla, yksinoikeutta koskevalla lausekkeella ei ainakaan periaatteellisesti kielletä näitä oikeudenhaltijoita tekemästä muita kuin tyyppisopimuksia, vaan että tällä lausekkeella tarkoitetaan myös heidän ohjelmiensa kaapelin välityksellä tapahtuvaa edelleenlähettämistä tarpeen vaatiessa markkinoilla olevien muiden välittäjien *ja mahdollisesti samaan aikaan Buman avustuksella sillä olevan laillisen* monopoliaseman vuoksi silloin, kun kysymys on sävellysteosten edelleenlähettämisestä. Se, että tyyppisopimukseen sisältyy tällainen lauseke, tai se, että tämä laillinen monopoliasema on olemassa, ei vaikuta siihen komission tekemään arviointiin, jonka mukaan kyseinen tyyppisopimus on perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa asetetun viimeisen edellytyksen mukainen. Tässäkään suhteessa kantaja ei ole näyttänyt toteen, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen riidanalaisessa päätöksessä.

68. Edellä olevan vuoksi ja siksi, ettei kantaja ole näyttänyt toteen sitä, että komissio olisi perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdasta ilmenevien edellytysten täyttymistä arvioidessaan tehnyt ilmeisen arviointivirheen, toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

69. Mitä tulee tämän kanneperusteen toiseen osaan, jonka mukaan Buma olisi syyllistynyt määräävän markkina-asemansa väärinkäyttöön sävellysteosten tekijänoikeuksia koskevilla markkinoilla saavuttaakseen tähän liittyvillä markkinoilla samankaltaisen aseman, riidanalaisesta päätöksestä käy ilmi, että komissio on kieltäytynyt omasta aloitteestaan tutkimasta, oliko Buma rikkonut perustamissopimuksen 86 artiklaa, koska kantaja ei ollut esittänyt konkreettisia ja täsmällisiä todisteita (riidanalaisen päätöksen 20 ja 21 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että ottaen huomioon kantajan valituksen sisältö (valituksen 46 kohta), sen 6.3.1992 päivätty täydennys ja kantajan 8.11.1992 esittämät huomautukset (näiden huomautusten 11 kohta), jotka se esitti vastauksena komission 8.10.1992 päivättyyn kirjeeseen (tämän kirjeen 19 kohta), tämä komission esittämä

arviointi ei ole seurausta ilmeisestä arviointivirheestä. Itse asiassa ainoa kantajan melko käsitteellisesti esittämä todiste on se, että se väittää, että sellaisella televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittavalla yhtiöllä, joka on tehnyt radio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevan tyyppisopimuksen, ei ole velvollisuutta maksaa korvauksia Bumalle näiden ohjelmien edelleenlähettämisestä, jos se tekee samanaikaisesti televisio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevan tyyppisopimuksen. Tällainen väite ei ole kuitenkaan hyväksyttävissä. Ottaen huomioon radio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevan tyyppisopimuksen 8 artiklan 3 kohdan (jossa määrätään, että siinä tapauksessa, että televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittava yhtiö tekee samanaikaisesti sekä radio-ohjelmien että televisio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevat sopimukset, tämän viimeksi mainitun perusteella maksettava korvaus sisältää ensin mainitun perusteella suoritettavat korvaukset) ja televisio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevan tyyppisopimuksen 9 artiklan (jossa määritellään sen korvauksen laskutapa, joka televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittavan yhtiön on suoritettava vastineeksi sille myönnetystä televisio-ohjelmien edelleenlähettämisluvasta) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että — kuten väliintulija on väliintulokirjelmänsä 39 kohdassa huomauttanut — silloin, kun televisio- tai radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa harjoittava yhtiö on samalla kertaa tehnyt sekä radio-ohjelmien että televisio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevat sopimukset, sisältyy siihen korvaukseen, joka suoritetaan viimeksi mainitun sopimuksen 9 artiklan nojalla televisio-ohjelman edelleenlähettämisestä, myös radio-ohjelman edelleenlähettämisestä suoritettava korvaus. Toiseksi on huomattava, että televisio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskevan tyyppisopimuksen 10 artiklan 7 kohdan perusteella oikeudenhaltijoilla on yksinomainen toimivalta jakaa niiden asiamiehen — tässä tapauksessa Buman — näin perimät korvaukset. Tästä seuraa, että se osa näistä korvauksista, joka liittyy radio-ohjelmien edelleenlähettämiseen, voidaan tätä jakoa toimitettaessa maksaa näiden radio-ohjelmien oikeudenhaltijoille. Tämän vuoksi sitä kantajan väitettä, jonka mukaan radio-ohjelmat tarjotaan ilmaiseksi siinä tapauksessa, että myöskin televisio-ohjelmien edelleenlähettämistä koskeva sopimus on tehty, ei voida pitää perusteltuna. Tähän päätelmään eivät vaikuta ne epämääräiset laskelmat, jotka kantaja on esittänyt väliintulokirjelmän vuoksi esittämiensä huomautusten yhteydessä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei myöskään ole voinut tältä osin saada haluamiaan täsmennyksiä kantajan asianajajalta suullisessa käsittelyssä — — .

70. Lopuksi siltä osin, kuin tässä valituksen osassa on kysymys Alankomaiden valtion toimenpiteistä sen myönnettyä nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa Bumalle lakiin perustuvan monopoliaseman sävellysteosten tekijöiden edustajana,

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa sitä, että sen seikan määrittäminen, perustuiko komissiolle tehty valitus yksinomaan asetuksen N:o 17 3 artiklaan vai sisälsikö se myöskin Alankomaiden valtiota kohtaan esitettyjä moitteita, joissa komissiota kehotettiin aloittamaan perustamissopimuksen 169 artiklan mukainen menettely tai käyttämään sille perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa annettua toimivaltaa, ei ole tarpeen.

71. Itse asiassa vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissio ei ole velvollinen ryhtymään jäsenvaltioita vastaan jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevaan menettelyyn, vaan sillä on tältä osin harkintavalta. Henkilöillä, jotka ovat tehneet valituksen, ei ole mahdollisuutta perustamissopimuksen 169 artiklan mukaiseen menettelyyn vedoten saattaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi kannetta, joka on nostettu sellaisesta komission tekemästä päätöksestä, jolla komissio on päättänyt tämän valituksen käsittelyn (ks. asia 247/87, Star Fruit v. komissio, tuomio 14.2.1989, Kok. 1989, s. 291, 10—14 kohta ja asia T-84/94, Bilanzbuchhalter v. komissio, määräys 23.1.1995, Kok. 1995, s. II-101, 23 kohta). Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun komissio käyttää harkintavaltaansa arvioidessaan valtion toimenpiteiden yhdenmukaisuutta perustamissopimuksen määräysten kanssa 90 artiklan 3 kohdan perusteella, sillä ei ole velvollisuutta ryhtyä toimenpiteisiin (asia T-32/93, Ladbroke Racing v. komissio, tuomio 27.10.1994, Kok. 1994, s. II-1015, 36—38 kohta ja em. asia Bilanzbuchhalter v. komissio, määräyksen 31 kohta). Tästä seuraa, että sellaisilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä, jotka pyytävät komissiota ryhtymään toimenpiteisiin perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan nojalla, ei ole oikeutta nostaa kannetta siitä komission tekemästä päätöksestä, jolla se on päättänyt olla käyttämättä tätä oikeuttaan.

72. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tämän vuoksi, että kantaja ei missään tapauksessa voi nostaa kannetta siitä, että komissio on kieltäytynyt ryhtymästä 169 artiklan mukaiseen menettelyyn tai kieltäytynyt antamasta direktiiviä tai tekemästä päätöstä perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan nojalla. Tämän vuoksi sillä kysymyksellä, kuuluiko valitus asetuksen N:o 17 soveltamisalaan, ja mahdollisesti sillä, oliko komissiolla oikeus kieltäytyä tutkimasta Alankomaiden valtion asemaa tässä asiassa, ei ole merkitystä.

73. Tämän vuoksi toisen kanneperusteen toinen osa on samoin hylättävä."

Kolmas kanneperuste

22 Kolmas kanneperuste perustui siihen, että komissio oli rikkonut perustamissopimuksen 155 artiklaa ja asetuksen N:o 17 3 artiklaa, koska komissio ei ollut aloittanut tutkimuksia selvittääkseen Buman sävellysteosten tekijöiden kanssa tekemien käyttöoikeussopimusten yhteensopivuuden yhteisön oikeuden kanssa katsottuaan, ettei kantajan valituksella ollut tässä suhteessa riittävää merkitystä yhteisön edun kannalta (valituksenalaisen tuomion 35 kohta).

23 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen seuraavilla perusteilla:

"78. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja valittaa tässä kanneperusteessaan siitä, että komissiolla on oikeus määrittää valituksen tärkeysaste, ja että kantaja on asettanut kyseenalaisiksi komission valitusta hylätessään esittämät perustelut vain siltä osin, kuin komissio on perustellut päätöstään sillä, että kantajan oli mahdollista nostaa oikeuksiensa toteuttamiseksi kanne kansallisessa tuomioistuimessa.

79. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissiolla on oikeus määrittää sille tehtyjen valitusten tutkimisen tärkeysaste (em. asia Automec II, tuomion 83 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo sitä paitsi, että kantaja ei ole näyttänyt, ettei sillä olisi tosiasiallisesti ollut mahdollisuutta nostaa kannetta kansallisessa tuomioistuimessa Buman väitetystä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei myöskään ole voinut saada tältä osin haluamiaan tarkennuksia kantajan asianajajalta suullisessa käsittelyssä — — ."

Neljäs kanneperuste

24 Neljäs kanneperuste perustui siihen, että komissio oli laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa, kun se hylätessään valituksen oli jättänyt mainitsematta ne syyt, joiden vuoksi Buman menettely jäseniään kohtaan ei antanut aihetta tutkia, rikottiinko tällä menettelyllä perustamissopimuksen 86 artiklaa (valituksenalaisen tuomion 35 kohta).

25 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen seuraavalla perusteella:

"83. Sen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti, jonka mukaan perusteluvelvollisuudella tarkoitetaan sitä, että yhteisön toimielimen riidanalaisen toimenpiteen perustelut on ilmaistava selkeästi ja yksiselitteisesti siten, että sen syyt selviävät kantajalle, jotta se voisi puolustaa oikeuksiaan, ja että yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa toimenpiteen laillisuutta (asia C-350/88, Delacre ym. v. komissio, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-395, 15 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komission tältä osin esittämät perustelut ovat riittäviä sen vuoksi, että — kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen kanneperusteen toisesta osasta (ks. edellä 69—73 kohta) ja kolmannesta kanneperusteesta (ks. edellä 78—80 kohta) esittämistä arvioinneista käy ilmi — ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut valvoa komission kantajan valitukseen antaman vastauksen laillisuutta siltä osin, kuin valituksessa oli kysymys siitä, että Buma olisi väitetyin tavoin käyttänyt väärin määräävää markkina-asemaansa."

Vahingonkorvausvaatimukset

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyt vahingonkorvausvaatimukset perustuivat siihen, että komissio oli loukannut hyvän hallinnon periaatetta, mistä oli aiheutunut se, että valittajan oli ollut lopetettava valokuvausliikkeensä, jossa hän oli toiminut välittäjänä valokuvateoksien tekijänoikeuksien alalla (valituksenalaisen tuomion 35 kohta).

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi vahingonkorvausvaatimukset katsoen, ettei virhettä eikä vahingon syntymistä ollut näytetty toteen, todettuaan ensin seuraavaa:

"89. Ensiksi on muistutettava, että hyvin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisö on vastuussa vahingosta perustamissopimuksen 215 artiklan toisen alakohdan perusteella ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: vahinko on syntynyt, väitetyn vahingon ja toimielinten moitittavan menettelyn välillä on syy-yhteys ja tämä toiminta on lainvastaista (ks. asia 4/69, Lütticke v. komissio, tuomio 28.4.1971, Kok. 1971, s. 325, 10 kohta).

90. Tässä tapauksessa on syytä tutkia ensiksi, ovatko kantajan esittämät väitteet siitä, että komissio olisi loukannut hyvän hallinnon periaatetta, perusteltuja.

91. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että kantaja väittää yhtäältä komission laiminlyöneen ilmoittaa selkeästi asianomaisille yrityksille, että se toivoi, että muut välittäjät kuin sävellysteosten tekijänoikeuksia hoitavien monopolien vaikutuspiirissä olevat asiainhoitoyhtiöt häviäisivät, ja toisaalta, että komissio olisi kantajan edun vastaisesti sekä salannut sen, ettei sillä ollut aikomustakaan tutkia kaapelin välityksellä tapahtuvaa edelleenlähettämistä koskevia sopimuksia, että samalla kehottanut kantajaa olemaan tekemättä valitusta, jotta komissio olisi välttynyt hallinnollisen tutkinnan suorittamiselta ja mahdollisesti siltä, että asiassa olisi tehty myöntävä päätös.

92. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja ei ole esittänyt vähäisintäkään todistetta näyttääkseen toteen sen, että komissiolla oli väitetyin tavoin tarkoitus saada tekijänoikeuden alalla välittäjinä toimivat yritykset häviämään.

93. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että kantajan komissiota kohtaan esittämä toinen moite ei ole perusteltu. Itse asiassa ensinnäkin kantajan ja komission välisestä kirjeenvaihdosta, sellaisena kuin se on kantajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle tämän pyynnöstä jättämien lisäliitteiden D-osassa, käy ilmi, että kantaja tiesi komission lähettäneen mukavuuskirjeen niille tahoille, *jotka olivat ilmoittaneet tyyppisopimukset komissiolle, jo ennen kuin kantaja* 26.10.1990 teki valituksen.

94. Kantaja saattoi kysymyksen ensimmäistä kertaa komission käsiteltäväksi 8.8.1985 päivätyllä kirjeellä, jossa hän valittaa tekijänoikeusyhtiöiden tosiasiallisesta monopoliasemasta. Vasta toisessa, 25.8.1985 päivätyssä kirjeessään kantaja mainitsee tyyppisopimukset ilmoittamatta kuitenkaan syytä tälle viittaukselle. Noin neljän vuoden kuluttua, eli 2.6.1989, kantaja mainitsee uudelleen tyyppisopimukset ja ilmoittaa komissiolle nostaneensa kanteen alankomaalaisessa tuomioistuimessa näiden kumoamiseksi. Komissio vastasi hänelle 21.11.1989, että sille ilmoitettujen tyyppisopimusten osapuolille oli lähetty mukavuuskirje 16.6.1986, ja ilmoitti myös, että komission virkamies Bloemendaal tulisi ottamaan yhteyttä kantajaan saadakseen lisätietoja asiasta, jotta tyyppisopimusten nykyinen yhteensopivuus yhteisön oikeuden kanssa olisi voitu tarkistaa. Edellä olevasta seuraa, että komissio on tiedottanut kantajalle tyyppisopimusten ilmoittamisesta ja mukavuuskirjeen lähettämisestä kuusi kuukautta sen jälkeen, kun komissio oli saanut kantajan lähettämän kirjeen, jonka aiheena ensimmäistä kertaa olivat nämä tyyppisopimukset. On huomautettava, että kantaja ei tuolloin ollut vielä ilmoittanut siitä, että se aikoi tehdä valituksen komissioon asetuksen N:o 17 3 artiklan perusteella, ja että komissio aikoi nimenomaan tutkia lisää kysymyksessä olevia sopimuksia ja ilmoitti tästä kantajalle. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo tämän vuoksi, että niillä seikoilla, jotka asianosaiset ovat sille esittäneet, ei ole näytetty toteen sitä, että komissio olisi ehdoin tahdoin salannut kantajalta sen, että se oli lähettänyt sille ilmoitettujen tyyppisopimusten osapuolille mukavuuskirjeen.

95. Komission 22.5.1992 päivätystä kirjeestä, jossa viitataan sellaiseen kantajan asianajajan 19.9.1990 päivättyyn kirjeeseen, jota asianosaiset eivät ole esittäneet tuomioistuimelle, käy ilmi, että kantaja ei vielä tuolloin ollut tehnyt valitusta, koska hän 'eerst door middel van informele contacten de materie dusdaning

wenste te bewerken en rangschikken, dat in een klacht geen onnodige ballast zou behoeven te worden meegevoerd' ('yritti ensin epävirallisia yhteyksiä käyttäen valmistella ja järjestää aineiston siten, ettei valituksessa olisi tarpeettomia seikkoja'). Tästä seuraa, että se viive, joka oli kantajan komissiolle 8.8.1985 osoittaman ensimmäisen kirjeen ja kantajan asianajajan komissiolle 19.9.1990 osoittaman kirjeen välillä, on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen hallussa olevien asiakirjojen mukaan aiheutunut kantajan omasta tahdosta eikä näin ollen komission menettelystä tuon ajanjakson aikana. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa sitä paitsi 19.9.1990 jälkeisen ajanjakson osalta, että vaikka kävisikin ilmi, että komissio yritti jollain tavoin taivuttaa kantajaa olemaan tekemättä asetuksen N:o 17 3 artiklassa tarkoitettua valitusta — mitä kantaja ei ole näyttänyt toteen —, nämä yritykset eivät ilmeisestikään ole olleet omiaan lannistamaan kantajaa, koska tämä on 26.10.1990 eli vain noin kuukautta myöhemmin tehnyt tällaisen valituksen.

96. Kantaja ei tämän vuoksi ole näyttänyt toteen niitä seikkoja, joihin se on vedonnut. Tästä syystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että mitään sellaista virhettä, josta yhteisö olisi sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa perustamissopimuksen 215 artiklan toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla, ei voida todeta.

97. Mitä lisäksi tulee vahinkoon, on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kantajan on esitettävä yhteisöjen tuomioistuimelle se näyttö, joka on tarpeen kantajalle aiheutuneeksi väitetyn vahingon syntymisen ja sen laajuuden toteamiseksi (ks. tältä osin asia 26/74, Roquette frères v. komissio, tuomio 21.5.1976, Kok. 1976, s. 677, 22—24 kohta). Tässä suhteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että kantaja on vain arvioinut aiheutuneeksi väitetyn vahinkonsa 1 500 000 NLG:ksi, joka vastaa määrältään hänen arvioitua vuosiansiotaan viisinkertaisena, mutta ei ole esittänyt todisteita tämän vaatimuksen tueksi. Ei voida kiistää sitä, että tällaisen arvion perusteella ei voida todeta sen vahingon syntymistä eikä laajuutta, jonka korvaamista vaaditaan. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei kantaja ole näyttänyt toteen vahingon syntymistä eikä tästä syystä sen laajuutta."

Muutoksenhaku

28 Valittaja vaatii muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion ja ratkaisemaan lopullisesti asian kumoamalla riidanalaisen päätöksen ja velvoittamalla komission korvamaan valittajalle näin aiheutuneen vahingon ja oikeudenkäyntikulut.

29 Valituksensa tueksi valittaja vetoaa kahteenkymmeneenkahteen valitusperusteeseen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

30 Jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus on selvästi perusteeton, yhteisöjen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 119 artiklan perusteella milloin tahansa hylätä valituksen perustellulla määräyksellä.

31 Ennen valittajan esittämien valitusperusteiden tarkastelua on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valitus voi EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan ja EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan 1 kohdan mukaan perustua vain oikeussääntöjen rikkomista koskeviin valitusperusteisiin, ei tosiseikkojen arviointiin (ks. mm. asia C-283/90 P, Vidrányi v. komissio, tuomio 1.10.1991, Kok. 1991, s. I-4339, 12 kohta ja asia C-19/95 P, San Marco v. komissio, määräys 17.9.1996, Kok. 1996, s. I-4435, 39 ja 40 kohta).

Ensimmäinen, seitsemäs, kahdeksas, yhdeksäs ja yhdeksästoista valitusperuste

32 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on esittänyt tosiseikat virheellisesti. Seitsemännessä valitusperusteessaan valittaja moittii sitä siitä, ettei se ole valituksenalaisen tuomion

59 kohdassa hylännyt komission esittämää väitettä, jonka mukaan "televisio- ja radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa koskevat sopimukset auttavat saattamaan kuluttajien saataville suuremman televisio- ja radio-ohjelmatarjonnan ja vähentävät lähes olemattomiin sen riskin, että edelleenlähettämisissä esiintyisi häiriöitä tai katkoksia tekijänoikeusriitojen vuoksi". Kahdeksannessa ja yhdeksännessä valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole valituksenalaisen tuomion 60 ja 61 kohdassa hylännyt komission esittämää väitettä, jonka mukaan "televisio- ja radio-ohjelmien kaapelilähetystoimintaa koskevan kollektiivisen sopimuksen tekeminen oikeudenhaltijoiden ja jokaisen lähetystoimintaa harjoittavan yhtiön välillä on välttämätöntä sen vuoksi, että televisio- ja radio-ohjelmien tehokasta ja laillista edelleenlähettämistä voitaisiin parantaa". Yhdeksännessätoista valitusperusteessaan valittaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen todetessaan 92 kohdassa, "että kantaja ei ole esittänyt vähäisintäkään todistetta näyttääkseen toteen sen, että komissiolla oli väitetyin tavoin tarkoitus saada tekijänoikeuden alalla välittäjinä toimivat yritykset häviämään". .

33 Kaikki nämä valitusperusteet liittyvät ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimen toteamiin tosiseikkoihin, joiden olemassaolon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vain toteaa, eikä ole osoitettu, että tämä toteaminen olisi aineellisesti virheellinen. Valitusperusteet on näin ollen jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Toinen, kolmas ja kahdeskymmenes valitusperuste

34 Toisessa valitusperusteessaan valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 7 kohdassa esittämän toteamuksen, jonka mukaan "tyyppisopimuksista annettiin tieto komissiolle 18.12.1985 puuttumattomuustodistuksen tai poikkeusluvan saamiseksi". Kolmannessa valitusperusteessaan hän riitauttaa valituksenalaisen tuomion 18 kohdassa olevan kuvauksen suullisen käsittelyn kulusta. Kahdennessakymmenennessä valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se toteaa valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa, "että kantaja tiesi komission lähettäneen mukavuuskirjeen niille asianosaisille, jotka olivat ilmoittaneet tyyppisopimukset komissiolle, jo ennen kun kantaja 26.10.1990 teki valituksen."

35 Valittaja kiistää tältä osin vain ensimmäisen oikeusasteen toteamien tosiseikkojen aineellisen paikkansapitävyyden osoittamatta tai yrittämättäkään osoittaa niiden virheellisyyttä vetoamalla toisen ja kahdennenkymmenennen valitusperusteen osalta esimerkiksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esitettyihin asiakirjoihin.

36 Nämä valitusperusteet on näin ollen jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Neljäs valitusperuste

37 Neljännessä valitusperusteessaan valittaja riitauttaa valituksenalaisen tuomion 29 ja 30 kohdan, joissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, ettei se ole toimivaltainen osoittamaan määräyksiä yhteisön toimielimille, jäsenvaltioille tai yksityisille taikka lausumaan luonnollisen tai oikeushenkilön aloitteesta jäsenvaltion taikka luonnollisen tai oikeushenkilön menettelyn yhteensopivuudesta perustamissopimuksen määräysten kanssa eikä kumoamaan kokonaan tai osittain luonnollisten tai oikeushenkilöiden tekemiä sopimuksia.

38 Tältä osin on riittävää todeta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 29 ja 30 kohdassa vain soveltanut yhteisöjen tuomioistuimen vakiintunutta oikeuskäytäntöä, johon se on nimenomaisesti vedonnut. Neljäs valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Viides ja kuudestoista valitusperuste

39 Viidennessä valitusperusteessaan valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 39—44 kohdassa omaksuman näkemyksen, jonka mukaan komissiolla oli oikeus hylätä valitus sillä perusteella, että perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa poikkeamiselle asetetut edellytykset täyttyivät, vaikka se ei ollut ensin tehnyt valittajan ilmoittamien sopimusten osapuolille osoitettua poikkeuslupapäätöstä.

40 Valittajan mukaan tämä näkemys on oikeudellisesti virheellinen, kun otetaan huomioon komissiolle perustamissopimuksen 155 artiklan ensimmäisessä kohdassa annettu tehtävä valvoa yhteisön oikeuden noudattamista. Valittaja riitauttaa erityisesti käytännön, jonka mukaan tämä toimielin antaa "mukavuuskirjeen", jossa se ilmoittaa, ettei sillä tiedossaan olevien seikkojen nojalla ole aihetta puuttua sopimukseen, päätökseen tai menettelytapaan perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan tai 86 artiklan perusteella ja että asian käsittely voidaan tästä syystä lopettaa.

41 Kuudennessatoista valitusperusteessaan kantaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on 79 kohdassa katsonut komissiolla olevan oikeus määrittää sille tehdyn valituksen tutkimisen tärkeysaste.

42 Tältä osin on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 39 kohdassa perustellusti viitannut vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan asetuksen N:o 17 3 artiklassa ei anneta siinä tarkoitetun valituksen esittäjälle oikeutta saada perustamissopimuksen 189 artiklassa tarkoitettua lopullista komission päätöstä siitä, onko perustamissopimuksen 85 artiklaa rikottu väitetyllä tavalla (em. asia Gema v. komissio, tuomion 17 ja 18 kohta). Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on korostanut, komissiolla on sitä vastoin velvollisuus valitusta käsitellessään tutkia huolellisesti valittajan sen tietoon saattamat tosiseikat ja oikeudelliset seikat, jotta se voisi arvioida, voidaanko näiden seikkojen perusteella päätellä sellaisen menettelyn olevan olemassa, joka on omiaan vääristämään kilpailua yhteismarkkinoilla ja vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ja päättäessään lopettaa asian käsittelyn ilmoittaa valittajalle perusteet tähän. Se seikka, että sopimukselle tai yhdenmukaistetulle menettelytavalle olisi perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan perusteella voitu myöntää poikkeus, jos tällaista mahdollisuutta olisi komissiolle esitetty, on siinäkin tapauksessa, että tällainen sopimus tai yhdenmukainen menettelytapa on 85 artiklan 1 kohdan vastainen, riittävä peruste sille, että sitä koskeva valitus hylätään ottamatta lopullista kantaa siihen, onko 85 artiklan 1 kohtaa rikottu.

43 Yrityksellä, joka katsoo kilpailunvastaisen menettelyn loukkaavan itseään, on lisäksi aina ja erityisesti silloin, kun komissio päättää olla hyväksymättä yrityksen tekemää valitusta, oikeus kansallisessa tuomioistuimessa vedota niihin oikeuksiin,

joita sillä on perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan ja 86 artiklan perusteella, joilla on välittömiä oikeusvaikutuksia yksityisten välisissä suhteissa (asia 127/73, BRT ja SABAM, tuomio 30.1.1974, Kok. 1974, s. 51, 16 kohta ja viimeksi asia C-282/95 P, Guérin automobiles v. komissio, tuomio 18.3.1997, Kok. 1997, s. I-1503, 39 kohta).

44 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisen tuomion 41 kohdassa korostaa, mukavuuskirjeet, joiden oikeudellista merkitystä yhteisöjen tuomioistuin on täsmentänyt edellä mainitun asiassa Giry ja Guerlain annetun tuomion 13 kohdassa, perustuvat vain niihin seikkoihin, jotka ovat komission tiedossa, ja niillä ilmaistaan tämän arviointi sekä päätetään sen suorittama tutkintamenettely; näin ollen nämä kirjeet eivät estä kansallisia tuomioistuimia, joissa vedotaan kyseisten sopimusten yhteensoveltumattomuuteen 85 artiklan kanssa, käytettävissään olevien tietojen perusteella arvioimasta eri tavoin kyseisiä sopimuksia. Vaikka komission arviointi ei sidokaan kansallisia tuomioistuimia, nämä voivat ottaa tällaisista kirjeistä ilmenevän kannan huomioon tutkiessaan kyseisten sopimusten tai menettelytapojen yhdenmukaisuutta 85 artiklan määräysten kanssa.

45 Edellä esitetystä seuraa, että viides ja kuudestoista valitusperuste on hylättävä selvästi perusteettomina.

Kuudes valitusperuste

46 Kuudes valitusperuste, joka liittyy valituksenalaisen tuomion 56—61 kohtaan sisältyviin perusteluihin, jakautuu kahteen osaan. Ensinnä valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se ei ole katsonut, että tyyppisopimusten soveltamisella loukataan tekijänoikeuksia ja vaurastutetaan televisio- ja radiolähetystoimintaa harjoittavia yhtiöitä. Edelleen valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta, koska se on katsonut kantajalla olevan velvollisuus näyttää toteen väite, jonka mukaan riidanalainen päätös perustui ilmeiseen arviointivirheeseen.

47 Ensimmäisen osan osalta on riittävää todeta, että valittaja ei ole esittänyt mitään sellaisia perusteluja, joilla se olisi osoittanut, että valituksenalaisen tuomion 56—61 kohtaan sisältyvissä perusteluissa olisi oikeudellinen virhe.

48 Tältä osin valitusperuste on siis jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

49 Toisen osan osalta on syytä muistuttaa, että kantajalla on yhteisöjen tuomioistuimessa nostettua kannetta käsiteltäessä velvollisuus esittää ja perustella ne väitteet, joihin se on vedonnut kanteensa tueksi (ks. erityisesti asia 44/76, Milch-, Fett- und Eier-Kontor v. neuvosto ja komissio, tuomio 2.3.1977, Kok. 1977, s. 393, 16 kohta ja asia 346/82, Favre v. komissio, tuomio 30.5.1984, Kok. 1984, s. 2269, 31 ja 32 kohta). Tässä tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut oikein todistustaakkaa koskevia sääntöjä todetessaan valituksenalaisen tuomion 58 kohdassa, että kantaja ei ollut näyttänyt, että riidanalaista päätöstä rasittaisi ilmeinen arviointivirhe erityisesti siltä osin kuin siinä todetaan, että kollektiivinen ja yhdenmukainen sopimus on tehokas tapa taata televisio- ja radio-ohjelmien lainmukainen kaapelin välityksellä tapahtuva edelleenlähettäminen.

50 Tästä seuraa, että kuudes valitusperuste on tältä osin hylättävä selvästi perusteettomana.

Kymmenes, yhdestoista, kahdestoista ja kolmastoista valitusperuste

51 Kymmenennessä valitusperusteessaan valittaja kiistää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 64—67 kohdassa esittämän näkemyksen, jonka mukaan komissio ei ollut tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että kyseisillä sopimuksilla ei ollut kilpailua poistavaa vaikutusta. Yhdennessätoista, kahdennessatoista ja kolmannessatoista valitusperusteessaan valittaja väittää, että valituksenalaisen tuomion 69 kohta, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että komission arviointi, jonka mukaan perustamissopimuksen 86 artiklan ei ole näytetty toteen, ei ollut seurausta ilmeisestä arviointivirheestä, ei ole ainoastaan riittämättömästi perusteltu, vaan siinä on myös tosiseikkoja koskeva virhe, koska siinä ei oteta huomioon kaapelin välityksellä tapahtuvan lähettämisen

perusteella maksettavien korvausten jakautumista eikä sitä intressiristiriitaa, joka valittajan mukaan aiheutuu yhtäältä siitä, että Bumalla oli monopoliasema sen toimiessa välittäjänä sävellysteosten tekijänoikeuden haltijoiden puolesta, ja toisaalta siitä, että se teki sopimuksen, jonka tarkoituksena oli suojata televisio-ohjelmien lähetystoiminnan harjoittajien etuja.

52 On syytä muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valitus, jossa pelkästään kerrataan tai toistetaan jo yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyt eli myös tässä tuomioistuimessa jo nimenomaisesti hylättyihin seikkoihin perustuvat perusteet ja väitteet, ei täytä niitä edellytyksiä, jotka EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklassa ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdassa perusteluille on asetettu. Tällaisella valituksella vaaditaan itse asiassa todellisuudessa sitä, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne yksinkertaisesti käsitellään uudelleen, mikä EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan mukaan ei kuulu viimeksi mainitun toimivaltaan (ks. erityisesti asia C-49/96 P, Progoulis v. komissio, määräys 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6803, 25 kohta).

53 Näin ollen on syytä todeta, että nyt esillä olevassa asiassa valittaja vain kertaa ne väitteet, jotka hän on jo esittänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (ks. valituksenalaisen tuomion 49 ja 50 kohta), yrittämättäkään osoittaa, että viimeksi mainitun arvioissa olisi oikeudellinen virhe. Kymmenes, yhdestoista, kahdestoista ja kolmastoista valitusperuste on siis jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Neljästoista valitusperuste

54 Neljännessätoista valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole viitannut valituksenalaisen tuomionsa perusteluissa Gema-päätöksiin (em. päätös 71/224 ja ETY:n perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamismenettelyssä 6 päivänä heinäkuuta 1972 annettu komission päätös 72/268/ETY [IV/26.760 — Gema], EYVL L 166, s. 22).

55 Tältä osin riittää, kun todetaan, että koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella oli riittävät perusteet hylätä ilmeistä arviointivirhettä koskeva väite eivätkä nämä perusteet ole oikeudellisesti virheellisiä, sen ei tarvinnut lisäksi tutkia komission kilpailun alalla tekemien tiettyjen päätösten mahdollisia vaikutuksia, vaikka niitä olisikin käsitelty suullisessa käsittelyssä tässä tuomioistuimessa.

56 Neljästoista valitusperuste on siis hylättävä selvästi perusteettomana.

Viidestoista ja kahdeskymmenestoinen valitusperuste

57 Viidennessätoista valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen tuomion 71 kohdassa katsonut, että sellaisilla yksityisillä, jotka pyytävät komissiota ryhtymään toimenpiteisiin perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdan perusteella, ei ole oikeutta nostaa kannetta sitä komission tekemää päätöstä vastaan, jolla se on päättänyt olla käyttämättä tätä oikeuttaan. Kahdennessakymmenennessätoisessa valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta, koska se ei ole käsitellyt väitettä, jonka mukaan kaapelilähetystoimintaa koskevilla sopimuksilla rikotaan perustamissopimuksen 6 artiklaa.

58 Tältä osin riittää, kun todetaan, että valittajan valitus, jonka käsittelyn komissio oli lopullisesti päättänyt, perustui asetuksen N:o 17 3 artiklan 2 kohtaan. Vaikka siihen olisikin sisältynyt väitteitä, joiden mukaan Alankomaiden kuningaskunta oli rikkonut perustamissopimuksen 6 artiklaa ja 90 artiklan 3 kohtaa ja vaikka se näin ollen ei olisi kuulunut mainitun asetuksen soveltamisalaan, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tältä osin voinut pätevästi muistuttaa valituksenalaisen tuomion 71 kohdassa muun muassa siitä yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan komissio ei ole velvollinen ryhtymään ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaiseen menettelyyn, vaan sillä on harkintavalta eivätkä yksityiset voi vaatia, että se omaksuisi jonkin tietyn käsityksen.

59 Viidestoista ja kahdeskymmenestoinen valitusperuste ovat näin ollen selvästi perusteettomia.

Seitsemästoista ja kahdeskymmenesensimmäinen valitusperuste

60 Seitsemännessätoista valitusperusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, ettei se ole ottanut huomioon tekijöiden intressejä valituksenalaisen tuomion perusteluissa. Kahdennessakymmenennessäensimmäisessä valitusperusteessa valittaja esittää ne syyt, joiden vuoksi hän oli katsonut, ettei kanteessa ollut aihetta esittää perusteluja vahingon olemassaolon osoittamiseksi.

61 Riittää, kun todetaan, että valittaja ei näiden valitusperusteidensa tueksi ole mitenkään täsmentänyt, kuinka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut oikeussääntöjä, jotta näiden perusteiden perusteltavuutta voitaisiin arvioida. Näissä olosuhteissa ne voidaan vain jättää tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Kahdeksastoista valitusperuste

62 Kahdeksannessatoista valitusperusteessa valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että kun se totesi valituksenalaisen tuomion 83 kohdassa, että riidanalainen päätös oli asianmukaisesti perusteltu, se ei ensin ollut riittävästi tutkinut kantajan esittämiä väitteistä.

63 Niiden syiden osalta, joiden perusteella komissio on hylännyt väitteen, jonka mukaan Buma oli käyttänyt väärin määräävää markkina-asemaansa jäseniinsä nähden, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 83 ja 84 kohdassa hylännyt perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskevan kanneperusteen sillä perusteella, että se saattoi valvoa Koelmanin tekemän valituksen hylkäämisen laillisuutta komission esittämien perustelujen nojalla.

64 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin menetellessään valvonut asianmukaisesti, että komissio on tehdessään asianomaiselle vastaisen päätöksen noudattanut perusteluvelvollisuuttaan siten, että yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa toimenpiteen laillisuutta vakiintuneessa oikeuskäytännössä edellytetyin tavoin (em. asia Delacre ym. v. komissio, tuomion 15 kohta).

65 Tästä seuraa, että kahdeksastoista valitusperuste on hylättävä selvästi perusteettomana.

66 Edellä esitetystä seuraa, että valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

67 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdassa, jota 118 artiklan perusteella sovelletaan valitusasiaa käsiteltäessä, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska valittaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Valitus hylätään.

2) Valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 16 päivänä syyskuuta 1997.

R. Grass — kirjaaja

L. Sevón — ensimmäisen jaoston puheenjohtaja